

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 120/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť Podporného pohrebného združenia na Slovensku – Ústredia Betliar, Zlatá 134, Betliar, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Vnenčákovou, Čučmianska dlhá 7, Rožňava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Rožňava č. k. 1 Pn 319/17/8808-4 z 28. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Podporného pohrebného združenia na Slovensku – Ústredia Betliar o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2017 doručená sťažnosť Podporného pohrebného združenia na Slovensku – Ústredia Betliar (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Rožňava (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 319/17/8808-4 z 28. augusta 2017 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“),

ktorým bolo potvrdené uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia vo veci marenia výkonu úradného rozhodnutia – zákazu označených osôb konať v mene sťažovateľa.

2. Sťažovateľ je občianskym združením (združenie s potvrdenou činnosťou, pretože vzniklo pred rokom 1990) zameraným na veci posledné a medzi jeho členmi prebieha spor medzi doterajším vedením a skupinou členov usilujúcou sa o zlúčenie s iným pohrebným občianskym združením založeným uvedenou novou skupinou ([REDACTED] a spol.).

3. Uznesením Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 152/2016-233 z 15. novembra 2016 bolo žalovaným ([REDACTED] a spol.) neodkladným opatrením nariadené zdržať sa všetkých úkonov štatutárnych zástupcov Podporného pohrebného združenia na Slovensku – Ústredia Betliar. Sťažovateľ podal trestné oznámenie pre marenie výkonu úradného rozhodnutia, pretože [REDACTED] a spol. zaslali 10. marca 2017 Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky oznámenie o zániku sťažovateľa napriek výroku uznesenia o neodkladnom opatrení.

4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Rožňava (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) uznesením ČVS: ORP-339/RV-RV-2017 z 20 júla 2017 (ďalej len „uznesenie okresného riaditeľstva“), ktoré bolo potvrdené napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, odmietlo vec, pretože medzičasom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 2 Co 38/2017 zo 16. februára 2017 zrušil neodkladné opatrenie. Navyše, okresné riaditeľstvo v uznesení uviedlo, že trestným právom sa nemajú riešiť súkromnoprávne spory a takto nahrádzať súkromnú iniciatívu. Okresná prokuratúra v zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu okresného riaditeľstva argumentuje, že pre podmienku naplnenia skutkovej podstaty je potrebné podstatné sťaženie výkonu rozhodnutia, čo v danom prípade nenastalo.

5. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, že neodkladné opatrenie stratilo účinok kasáciou krajským súdom neskôr, než uvádza okresné riaditeľstvo, a že po kasácii vydal okresný súd opäť rovnaké neodkladné opatrenie. Sťažovateľ tvrdí, že práve jeho vec je podstatným sťažením výkonu rozhodnutia, aké požaduje okresná prokuratúra.

6. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že odmietnutím jeho veci bola znemožnená účinná ochrana jeho ústavného práva a došlo k zásahom do majetkového práva a práv duševného vlastníctva. Upozorňuje, že jeho protivníci ďalej vykonávajú činnosť smerujúcu k ovládnutiu majetku združenia.

7. Sťažovateľ dodáva, že žiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o prešetrenie veci a bol vyzvaný k doplneniu sťažnosti, ktorú adresoval okresnej prokuratúre. Sťažovateľ považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry za nedostatočné a svojvoľné. Poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 267/2014.

8. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Okresnej prokuratúry Rožňava č. k. 1 Pn 319/17/8808-4 zo dňa 28.8.2017 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry Rožňava č. k. 1 Pn 319/17/8808-4 zo dňa 28.8.2017 sa zrušuje a vec sa Okresnej prokuratúre Rožňava vracia na ďalšie konanie.

3. Okresná prokuratúra Rožňava je povinná do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 5.000,- € (slovom päťtisíc eur) na účet právnej zástupkyne sťažovateľa.

4. Okresná prokuratúra Rožňava je povinná uhradiť sťažovateľom trovy konania...“

II.

9.1 Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9.2 Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

10. Podstatou veci je sťažnostné tvrdenie, že okresná prokuratúra potvrdením odmietnutia trestného oznámenia sťažovateľa porušila jeho právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

11. Ústavnou sťažnosťou brojí sťažovateľ proti nezačatiu trestného stíhania. Ústavný súd pripomína, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov prepúšťa, ale nezatvára ich.

12. V súlade s tradíciou Európskeho súdu pre ľudské práva [porov. NOLTE, G. Collection *Science and technique of democracy*, No. 37 European and US constitutionalism G. Nolte (ed.) European Commission for Democracy through Law Council of Europe Publishing, s. 110 a nasl.] môže ústavný súd preskúmať len nevyšetrenie mučenia a zlého

zaobchádzania (porov. III. ÚS 70/01). Okrem týchto prípadov pre dodržanie práva na inú ochranu až na vzácne výnimky vysokej arbitrárnosti (III. ÚS 267/2014) postačí, ak sa authority trestného procesu trestným oznámením zaoberajú a informujú oznamovateľa.

13. Ústavný súd konštantne uvádza (I. ÚS 539/2017), že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie proti konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody. V obdobných prípadoch tiež ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

14. V predmetnej veci okresná prokuratúra v spojení s okresným riaditeľstvom (technicky) riadne napadnutým uznesením vybavili sťažovateľovo trestné podanie. Sťažovateľ navyše uvádza, že sa jeho vecou stále zaoberajú orgány prokuratúry. V obdobnej sťažovateľovej veci už ústavný súd rozhodol odmietacím uznesením sp. zn. III. ÚS 319/2017 z rovnakých dôvodov, ako to je v prerokúvanej sťažnosti.

15. Ústavný súd však zdôrazňuje, že po rozhodnutí civilných súdov v merite veci

môže poskytnúť ochranu sťažovateľovmu základnému právu na slobodné združovanie, právu na ochranu majetku, ako aj právu na súdnu ochranu.

16. Tieto skutočnosti viedli ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresnej prokuratúry a označenou referenčnou normou niet relevantnej súvislosti, sťažnosť je tak zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2018